

173532 - Fıtır sadakasını çay, şeker ve ambalajlı ürünlerden vermek

Soru

Fıtır sadakasını çay, şeker ve ambalajlı ürünlerden vermek caiz mi?

Detaylı cevap

İnsanların gıda maddesi olarak azık saymadıkları ürünlerden fıtır sadakasını vermek caiz değildir. Bu konuda delil: Ebu Said el Hudri rivayet edildiğine göre şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in zamanında fıtır sadakasını yiyeceklerden bir sa' olarak verirdik o zaman ki yiyeceklerimiz; arpa, kuru üzüm, çökelek ve hurma idi" (Buhari 1510)

Hadisten anlaşıldığı gibi azık olarak yedikleri ürünlerden bir sa' (3 kg.) olarak verirlerdi. Fitreyi insanların azığı olarak sayılmayan yiyeceklerden vermek caiz değildir.

Azıktan maksat insanların temel gıda olarak tükettikleri yiyeceklerdir.

El mevsua el fıkhıyye 44/6 azık: Buğday ve pirinç gibi azık olarak saklanabilen ve her zaman insan vücudunu beslemeye yarayan yiyeceklerdir.

Bilindiği gibi çay ve şeker insanların ihtiyaç duyup kullandığı gıda olmalarına rağmen insanların beslenmek için azık olarak sakladıkları yiyecek değillerdir. Bu nedenle fıtır sadakasını bunlardan vermek caiz değildir.

İkincisi: Ambalajlı gıdalar şayet insanların azık olarak kullandıkları yiyeceklerden ise bunlardan fıtır sadakasını vermekte bir sakınca yoktur. Örnek olarak bakla, nohut, mısır, bezelye, fasulye vb. gibi ambalajlı ürünleri sadaka olarak verilmesi caizdir.

Ancak ambalajlı ürünlerden sadaka verirken şu hususu göz önünde bulundurmak gerekir: bazı ambalajlar belirtilen yiyecek dışında bir takım maddeler içermektedir. Verilecek bir sa' (3 kg.) ölçüden daha az vermemek için ürünün net gramajına dikkat etmek gerekir.

İbn Kudame şöyle dedi: “şayet yiyeceğe katılan madde bir ağırlık teşkil edip bir kusur sayılırsa geçerli değildir. Şayet fazla değilse sadaka vermek caizdir. Şayet katılan madde ile birlikte bir sa’dan daha fazla ağırlık teşkil ediyorsa yani azığın net ağırlığı en az bir sa’ oluyorsa caizdir. (İbn Kudame 4/294)

Asıl amaç belirtilen azıktan bir sa’ vermektir. Şayet ambalajlı bakla verilir ve bu bakla ağırlığı bir sa’ ise bunu vermekte sakınca yoktur. Ayrıca katılan ve istenilen ağırlıktan fazla olarak koruyucu madde vs. maddelerin bir sakıncası yoktur.

En iyisini Allah bilir.